

રથી રહી છે. આ મશીનથી હોરામાંથી વધુમાં વધુ કેરેટ અને વળતર મળી શકે છે.

મશીનથી એક ફાયદો થયો છે વેસ્ટ પાઉડરની બચતનો. મશીનથી પાઉડર હવામાં ઊડી જતો નથી. હોરાને પાસાદાર બનાવ્યા પછી એમાંથી નાની ચિપ બને છે એનો પણ જવેલરીમાં ઉપયોગ કરી શકાય છે.

અરવિંદભાઈ કહે છે: 'અન્યાર સુધી આ આખી પ્રોસેસ માત્ર માણસ આધારિત હતી. એમાં દરેક તબક્કે જુદા જુદા માણસોના હાથમાં હોરો ફરતો રહે, જેમાં હોરો બદલાઈ જવાની બીક તમામ વેપારીઓને રહે છે. પણ આ પ્રોસેસમાં મેન-મશીનનું કોમ્બિનેશન છે. દસમું ધોરણ પાસ માણસ પણ આ મશીનને ચલાવી શકે છે.'

આ લેઝર મશીન એટલે કમ્પ્યુટર ન્યુમરિકલ કન્ટ્રોલ. એક વાર હોરો મશીનમાં મૂકો એટલે એ કમ્પ્યુટર આધારિત મશીન જ એમાં રહેલા હોરાના કેરેટ અને વધુમાં વધુ કેટલા પાસા પડી શકે અને હોરાનું સૌથી વધુ વળતર કેવી રીતે મળે એની ગણતરી કરીને સ્ક્રીન પર આપી દે. એનું કદ-વજન-માપ બધું જ સ્ક્રીન પર. એ પછી જુદાં જુદાં પણ એકબીજા સાથે જોડાયેલાં સાતેક મશીનમાંથી પસાર થઈને ઘાટપૂટવાળો તૈયાર હોરો બહાર મજાની વાત એ છે કે આ મશીન બોલે પણ

અરવિંદ પટેલને રાષ્ટ્રપતિના હાથે ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રે સંશોધનનો રાષ્ટ્રીય એવોર્ડ: સારી ટેકનોલોજી સમયસર અપનાવો... જમાનાથી આગળ રહો.

છે. હોરાની જુદી જુદી પ્રોસેસ ચાલતી હોય ત્યારે મશીન એની માહિતી આપતું રહે. બોલીને, જેનાથી સુપરવાઈઝરને ખ્યાલ આવે કે શું ચાલી રહ્યું છે.

ઈલેક્ટ્રોનિક્સ અને મિકેનિકલના કોઈ પણ પ્રોબ્લેમનું ટેકનોલોજિકલ સોલ્યુશન કાઢવાનું અરવિંદભાઈને વળગણ છે. પડકારરૂપ કામ કરવાનું એમને ગમે છે. એ કહે છે કે દરેક ખાબતમાં હું નફો-નુકસાન નથી જોતો. પડકારરૂપ કામમાં સંતોષ થાય છે અને કુદરતી રીતે જ એનો ઉકેલ મગજમાં ઝબકારો થાય એવી રીતે મળી જાય છે. એ વિચારોના ઘોંઘાળે એમણે બનાવેલા ઈન્ડસ્ટ્રિયલ માર્કિંગ અને કટિંગ મશીનની રેન્જ. હોલમાર્કિંગ માટેનાં મશીન પણ અરવિંદભાઈએ બનાવ્યાં છે. ટેલકો, ફિલિપ્સ, એનબીસી એરિંગ જેવી મોટી મોટી કંપનીઓએ

એમને આ પ્રકારનાં મશીન બનાવવાના ઓર્ડર આપ્યા છે. દાખલા તરીકે, કોઈ પણ પ્રોજેક્ટ પર કંપનીને એમનો લોગો મૂકવો હોય તો એ કામ સહજાઈ લેઝર કરી આપે છે. અને હા, આ બધું લેઝરથી જ થાય છે. કેટલાંક મશીનનાં નામ: વજ, બ્રહ્માજ, એરવિન... ટેકનોલોજિકલ ઈનોવેશન હજી ચાલુ જ છે.

૧૧ મેને ટેકનોલોજી-૩ તરીકે ઊજવવામાં આવે છે. આ જ દિવસે ૧૯૯૮માં પોખરાણમાં પરમાણુ પરીક્ષણ ભારતે કર્યું હતું. એના માનમાં ભારત સરકાર દર વર્ષે શોધ-સંશોધનનો રાષ્ટ્રીય પુરસ્કાર આપે છે. વર્ષ ૨૦૦૩નો ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રે શોધ-સંશોધનનો રાષ્ટ્રીય પુરસ્કાર અરવિંદભાઈને મળ્યો. આ પુરસ્કાર એમને વિશાની રાષ્ટ્રપતિ એ.પી.જે. અબ્દુલ કલામે આપ્યો અઘાઉ

ગુજરાત સરકારે વિક્રમ સાલાભાઈ એવોર્ડ પણ એમને આપ્યો છે. જેની સ્થાપનામાં વિક્રમભાઈનો સિંહફાળો હતો એવા ઈસરોમાં પણ અરવિંદભાઈએ નોકરી કરી છે. હવે આટલી મોટી કંપનીના માલિક બન્યા પછી ઈસરોનું ઝણ પણ એમણે અઢા કર્યું છે. ઘોડા સમય પહેલાં ભારતીય સેનાને અને ઈસરોને એક મહત્વના પ્રોજેક્ટ માટે ચોક્કસ પ્રકારનાં મશીનોની ડિઝાઈન બનાવવી હતી. અરવિંદભાઈએ દિવસ-રાત જોયા વિના એ કામ કરી આપ્યું.

મૂળ મોરબી પાસેના ગામના અને રાજકોટની એ.વી. પારેખ ટેકનિકલ ઈન્સ્ટિટ્યૂટમાં અભ્યાસ કરનારા અરવિંદભાઈ કહે છે: 'મારું ભણતર અને ટેકનોલોજીની સ્કિલ દેશને કામ લાગી એ મારું સૌભાગ્ય છે. વિદેશમાં કરોડોનું થતું કામ મેં ઘેરબેઠાં લાખોમાં કરી આપ્યું. બસ, એથી વધુ ઈસરોના પ્રોજેક્ટ વિશે હું કંઈ કહી શકું નહીં.'

અરવિંદભાઈની લેઝરયાત્રા ૧૯૯૨થી અમદાવાદના આપુનગરથી શરૂ થઈ. એ પછી ગાંધીનગરની જીઆઈડીસીમાં પડાવ નાખ્યો. ગાંધીનગરની જીઆઈડીસી-ઈલેક્ટ્રોનિક ઝોનમાં બહુ ઓછા એકમ એવા રહ્યા છે, જે સ્પર્ધાના જમાનામાં ટકી ગયા હોય. લેઝરની આ કંપનીનો તેજ:પુંજ જો કે વિદેશમાંય પથરાયો છે.

◆ મનીષ મહેતા (ગાંધીનગર)